

تاریخچه بین‌المللی شدن در مطالعات ترجمه و تاثیر آن بر نظریه‌های ترجمه^۱

محمد یاسین زینلی^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۷ تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۶/۰۲

چکیده

از آنجا که زبان زاینده منجر به تمایز جوامع گفتاری در طول زمان می‌شود، میانجی‌گری در میان تفاوت‌های زبان-و در نتیجه عمل ترجمه- از زمان توسعه زبان زاینده توسط انسانها در حداقل ۲۰۰۰۰۰ سال پیش، یکی از ویژگی‌های جوامع بشری بوده است. نه تنها زبان‌ها از هم جدا شده‌اند، بلکه شیوه‌های میانجی‌گری در بین زبان‌ها، یعنی شکل‌های ترجمه، با تفاوت‌هایی که تحت تأثیر مواردی مانند اشکال واگرایی زبان‌های درگیر هستند نیز متغیر بوده‌اند. آداب و رسوم و تفاوت‌های فرهنگی؛ اعمال و تابوهای دینی؛ زمینه‌های فوری ترجمه از جمله مواردی مانند مراسم؛ و در نهایت اشکال نوشتن، در میان علل بی‌شمار دیگر هستند؛ بنابراین برای درک دامنه پدیده‌های ترجمه و توسعه چارچوب‌های نظری برای ترجمه، داشتن یک دیدگاه بین‌فرهنگی بین‌المللی ضروری است.

واژگان کلیدی

ملت، بین‌المللی شدن، جنگ جهانی دوم، اروپا محوری، چین

۲. مترجم؛ دانشجوی کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، زاهدان، ایران. (yasinzeynali5@gmail.com)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱. ترجمه مقاله The history of internationalization in translation studies and its impact on translation theory از ماریا

تیموکز کو دانشگاه ماساچوست امهرست، ایالات متحده امریکا است.

۱. انواع بین‌المللی سازی مرتبط با دانش در مطالعات ترجمه

اولین و اولیه‌ترین معنای کلمه انگلیسی ملت عبارت است از «مجموعه گسترده‌ای از افراد که به دلیل نسب، زبان یا تاریخ مشترک با یکدیگر مرتبط هستند، به طوری که یک نژاد متمایز از مردم را تشکیل می‌دهند». معنای مدرن‌ترین کلمه شامل قید «معمولاً به‌عنوان یک دولت سیاسی جداگانه سازمان‌دهی می‌شود و یک قلمرو مشخص را اشغال می‌کند» (cf. American Heritage Dictionary s.v ؛ OED, s.v) را شامل می‌شود. وجود گروه‌های بسیار کوچکی از مردم که خود را ملت‌های متمایز می‌دانند و از ترجمه استفاده می‌کنند در برخی از مناطق حوضه آمازون، استرالیا (که بیش از ۳۰۰ زبان بومی را می‌شناسد) و سایر مکان‌های نسبتاً منزوی ادامه دارد؛ بنابراین، بر اساس تعریف، ترجمه به معنای ارتباط بین ملت‌ها با هر اندازه است، زیرا شامل مذاکره درباره تفاوت‌های زبانی است که مشخصه ملت‌های نسبتاً کوچکی است که از نظر فرهنگ و تاریخ متمایز هستند؛ بنابراین ترجمه همیشه یک پدیده بین‌المللی به اساسی‌ترین مفهوم است. میانجیگری بین ملت‌ها به معنای اولیه کلمه اغلب از طریق چندزبانگی شرکت‌کنندگان در جوامع، استفاده از یک زبان پیوند محلی، اشکال ارتباطی اشاره‌ای و میان‌نشانه‌ای و ترجمه شفاهی اتفاق می‌افتد.

در فرهنگ‌های پیش‌دانش، ترجمه شفاهی در مبادلات بین کشورهای همسایه ضروری نبوده و اغلب هنوز هم وجود ندارد، زیرا عموماً برخی از اعضای هر جامعه‌ای چندزبان هستند و امکان برقراری ارتباط اسان بین گروه‌های همسایه را با استفاده از زبان متمایز فراهم می‌سازد. سهولت در چندزبانگی و در نتیجه برقراری ارتباط بین کشورهایایی از این قبیل (به عنوان مثال در میان شهروندان بومی افریقای جنوب صحرا در بسیاری از کشورهای افریقای) در حال حاضر ادامه دارد. در برخی موارد، گروه‌های همسایه از زبان‌هایی استفاده می‌کنند که از نظر صرف‌شناسی، نحو و آواشناسی به اندازه کافی به یکدیگر نزدیک هستند، به طوری که قابل درک متقابل هستند یا به راحتی می‌توانند بین گروه‌ها تفسیر شوند که این ویژگی بسیاری از جوامع بومی استرالیا در حال حاضر است.

امروزه، مانند هزاران سال پیش، نهادهای سیاسی زیادی وجود دارند که با چندزبانگی داخلی مشخص می‌شوند. برخی از آنها نتیجه برتری نظامی تاریخی هستند (مانند کانادا که در نتیجه تسخیر سرزمین‌های بومی آمریکا توسط فرانسوی‌ها و انگلیسی‌ها به وجود آمده است). برخی (مانند ایالات متحده آمریکا و بسیاری از کشورها در آمریکای جنوبی) عمدتاً ناشی از مهاجرت هستند و برخی مانند سوئیس و اتحادیه اروپا توسط انجمن‌های داوطلبانه تشکیل شده‌اند. در نتیجه بسیاری از دولتها وجود دارند که جوامع متعددی را در خود جای داده‌اند که به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند. چنین دولت‌هایی شامل ملت‌های متعدد به معنای اولیه کلمه انگلیسی ملت هستند. نتیجه این است که «بین‌المللی‌گرایی» در مطالعات ترجمه باید به دو معنای متفاوت درک و بررسی شود: با ارجاع به ترجمه در درون نهادهای سیاسی که در درون خود چندزبان هستند و با ارجاع به ترجمه بین نهادهای اجتماعی و سیاسی که به طور هنجاری از زبان‌های مختلف استفاده می‌کنند.

علاوه بر این، در کشورهایی که دارای یک زبان رسمی یا «ملی» شناخته شده هستند، چنین زبانی معمولاً به دلیل الگوهای تاریخی هژمونی که به طرق مختلف به دست آمده است، موقعیت خود را به دست آورده است؛ بنابراین، برای مثال، بسیاری از ایالت‌ها یک شکل رسمی از زبان دارند که در سراسر ایالت استفاده می‌شود، اما در گویش‌های مختلفی نیز وجود دارد که برخی از آنها کاملاً با زبان رسمی متفاوت هستند و تعداد قابل توجهی از شهروندان به آن صحبت می‌کنند. به عنوان مثال این مورد در آلمان و ایتالیا یافت می‌شود. در کشورهایی از این نوع، ترجمه به طور کلی با الزام استفاده از زبان رسمی در معاملات رسمی و مؤسسات آموزشی به صورت داخلی دور زده می‌شود. این روش مدیریت چندزبانگی احتمالاً برای بسیاری از ملل و امپراتوری‌های باستانی، مانند امپراتوری‌های مصر و یونان در هزاره اول پیش از میلاد، معمول بوده است. وضعیت مشابهی در اواخر قرن نوزدهم در امپراتوری چین مشاهده شد، به‌عنوان مثال، چین در حال حاضر به ترویج ماندارین به‌عنوان زبان ملی در ترجیح انواع گفتار در جنوب چین ادامه می‌دهد.

علاوه بر استفاده اجباری از زبان‌های رسمی، فرهنگ‌ها و ملت‌های چندزبانه نیز برای دور زدن نیاز به ترجمه به استفاده از زبان پیوندی متکی هستند. هند چنین ایالتی است که در آن دو زبان رسمی دولت (هندی و انگلیسی) و ۲۲ زبان به اصطلاح برنامه ریزی شده در قانون اساسی به عنوان دارای اهمیت ملی و بیش از صد زبان اصلی دیگر وجود دارد. الگوهای این نوع جدید نیستند. قبل از رنسانس، اروپای غربی پس از سقوط امپراتوری روم از لاتین به عنوان زبان پیوند استفاده می‌کرد و استفاده از لاتین برای اهداف علمی تا قرن هجدهم ادامه یافت. علاوه بر این، پس از رنسانس، اروپا عموماً از فرانسوی به عنوان زبان پیوند در دیپلماسی و ارتباطات در محافل تحصیل کرده استفاده می‌کرد. از زمان جنگ جهانی دوم، زبان انگلیسی از زمان پایان اتحاد جماهیر شوروی به یک زبان پیوند در اکثر نقاط اروپا و حتی بسیاری از نقاط جهان تبدیل شده است.

بنابراین در بررسی مسئله بین‌المللی‌سازی و دانش در مورد ترجمه، باید به یاد داشته باشیم که بین‌المللی‌سازی مفهومی چندوجهی است و ارتباط بین‌المللی‌سازی زمینه‌ای خاص در مطالعات ترجمه است.

۲. شواهد اولیه مربوط به دانش در مورد ترجمه در زمینه‌های بین‌المللی

ترجمه بین‌المللی در معنای رسمی سابقه ای دارد که می‌توان آن را برای هزاران سال مستند کرد. در بسیاری از زبان‌ها واژه‌های اولیه برای هر دو «ترجمه» و «مترجم» مستند شده‌اند که نشان می‌دهد شیوه‌های ترجمه به رسمیت شناخته شده‌ای از دیرباز وجود داشته است. شواهد اولیه ترجمه مربوط به اتروناسیونالیسم در داخل دولت‌ها و بین دولت‌ها یا فرهنگ‌ها را مستند می‌کند. ترجمه برای قرن‌ها در زمینه‌های مختلف به شیوه‌های هنجاری مورد توجه قرار گرفته و انجام شده است.

نمونه اولیه از تمرین عمدی و خودآگاه ترجمه و تفکر مستمر در مورد ترجمه به عنوان روشی برای انتقال دانش در سطح بین‌المللی در روایت‌های چینی از ترجمه سوتراهای بودایی از سانسکریت به چینی یافت می‌شود که در قرن دوم پس از

میلاد آغاز شد (نگاه کنید به Cheung 2006). چنین تأملاتی در مورد ترجمه در سایر سنت های فرهنگی اولیه نیز وجود دارد، به ویژه در متون یونانی و رومی در سنت اروپایی (رجوع کنید به رابینسون ۱۹۹۷).
 موسسات اولیه و حتی مکاتب ترجمه را می توان در الزامات بین المللی گرایی نیز جستجو کرد. برای مثال، بازنویسی، تفسیر و توضیح قسمت های مبهم در کتاب مقدس عبری، اشکال ترجمه ای بودند که توسط مکاتب میدراش از قرن دوم قبل از میلاد آغاز شد؛ و تا به امروز که تلاش کرده اند تا کتاب مقدس را برای جامعه قابل فهم نگه دارند، تغییر زبان علیرغم زمان و دیاسپورا. یک نمونه جدیدتر از مدرسه رسمی برای مترجمان بیش از ۱۵۰ سال پیش توسط معاهده Tientsin در سال ۱۸۵۸ تعیین شد که به درگیری بین المللی بین بریتانیای کبیر و چین پایان داد.

۳. بین المللی سازی به عنوان زمینه ای برای شکل گیری رشته مطالعات ترجمه

به عنوان رشته ای که دانش در مورد ترجمه را سازماندهی می کند و هدف آن نظریه پردازی عمل ترجمه است، ظهور مطالعات ترجمه مستقیماً به بین المللی گرایی قرن بیستم نسبت داده می شود. این رشته از اینترناسیونالیسم ضروری جنگ جهانی دوم و همچنین بین المللی شدن فرهنگ جهانی پس از آن پدید آمد. هم در طول جنگ و هم پس از آن، نیاز به جمع آوری دانش در مورد ترجمه و درک و نظریه پردازی ترجمه اهمیت حیاتی پیدا کرد، زیرا جنگ نیاز به ترجمه در بسیاری از زبان ها داشت. ترجمه بیشتر با ارتباطات و اطلاعات در زمان جنگ، حل و فصل قانونی در پایان جنگ و سازماندهی مجدد جهان پس از جنگ مرتبط بود. جنگ جهانی دوم و پیامدهای آن زمینه ای را تشکیل می دهد که حوزه مطالعات ترجمه در آن توسعه یافت.

هماهنگی عملیات های زمان جنگ، جمع آوری اطلاعات در طول جنگ و مذاکره با متحدان و دشمنان زمان جنگ در پس از جنگ، بزرگترین تلاش هماهنگ ارتباطی در تاریخ بشر تا آن زمان را تشکیل می داد. جنگ جهانی دوم شامل تماس و ارتباط بین المللی بین مردم در سراسر جهان از بزرگترین کشورها (به ویژه اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده) تا جزیره های مرجانی کوچک در وسط اقیانوس آرام بود که نیاز به تخصص زبانی، ترجمه و رمز گشایی زبان های بیشتری داشت که قبلاً انجام شده بود. متخصصان زبان در سراسر جهان در تلاش های جنگ مستقر شدند. متفکین، به ویژه ایالات متحده، به اصطلاح میزهای جنگی برای اکثر کشورها در اختیار داشتند (و همچنین معادل هایی برای قدرت های به اصطلاح محور آلمان، ایتالیا و ژاپن) که برای تلاش های جنگی متفکین و در نهایت پیروزی آنها بسیار مهم بود. همه این گروه ها به ترجمه ای وابسته بودند که توسط کارشناسان شایسته و قابل اعتماد انجام می شد.

پس از جنگ جهانی دوم، انگیزه برقراری ارتباط کافی بین زبان های جهان ادامه یافت و در واقع با تحولات سیاسی مرتبط با شرایط پس از جنگ که مستلزم توجه، تخصص و دانش در مورد ترجمه بود، بیشتر و بیشتر شد. برخی از انگیزه های پس از جنگ مستقیماً با نتایج خود جنگ جهانی دوم مرتبط بود. حل و فصل جنگ هم در میان متحدان و هم در میان خطوط دشمن، حوزه های نفوذ غالب و زبان های پیوندی جهان را بازتعریف کرد که هر دو تمرکز خود را بر

آموزش و ترجمه زبان‌های خاص تغییر دادند. گروه‌بندی‌های بین‌المللی جدید انواع مختلفی از ترجمه را ایجاب می‌کرد که به نوبه خود با تعریف مجدد زبان‌های کاری که غالب شدند، تلاقی می‌کردند. چنین نتایجی با توجه به ترسیم مجدد خطوط اروپا، تجزیه آلمان و توسعه بلوک شوروی فراتر از مرزهای سنتی امپراتوری روسیه قدیمی قابل اثبات است. زبان روسی به زبان پیوند غالب برای بیشتر اروپای شرقی و مرکزی و همچنین بخش‌های بزرگی از آسیا، در نهایت شامل جمهوری خلق چین تبدیل شد. روسی همچنین به عنوان زبان پیوندی برای بسیاری از کشورهای سوسیالیستی دیگر در سراسر جهان عمل کرد. در اروپای غربی، زبان علم و مقدار زیادی از بورس تحصیلی از آلمانی به انگلیسی تغییر کرد، به ویژه به دلیل سیل دانش پژوهان و پناهندگانی که به عنوان پناهنده از آلمان و سایر کشورهای قاره اروپا به کشورهای انگلیسی زبان آمدند، یک الگوی مهاجرت. مستقیماً به آزار و اذیت یهودیان و دیگران توسط نازی‌ها نسبت داده می‌شود. زبان فرانسه به عنوان زبان پیوند اروپای غربی به نفع انگلیسی، زبان بریتانیا و ایالات متحده که همراه با اتحاد جماهیر شوروی کشورهایی بودند که بیشترین ادعای پیروزی در جنگ جهانی دوم را داشتند، جایگزین شد. این تغییرات، الگوهای جدیدی از ارتباطات بین‌المللی و جهت‌گیری مجدد دانش و شیوه‌های ترجمه را ضروری کرد.

پایان جنگ جهانی دوم در عرض یک دهه با جنگ سرد دنبال شد. جنگ سرد شکلی از آنچه می‌توان آن را انترناسیونالیسم خصمانه نامید، در قالب مخالفت دو بلوک اصلی کشور به رهبری ایالات متحده تعریف شد. این متضمن خصومت بود که بی‌شبهت به دشمنان در جنگ جهانی دوم نبود، اما همچنین مستلزم انترناسیونالیسم مشارکتی بود که شامل ترجمه بین متحدین در هر بلوک بود. جنگ سرد به استفاده از ترجمه برای مقاصد امنیتی، به ویژه به دلیل تهدید اتمی که هر یک از طرفین برای طرف دیگر ایجاد می‌کرد، اهمیت ویژه‌ای قائل شد. از این رو دانش و درک ترجمه در اواسط دهه ۱۹۵۰ برای هر یک از طرفین جنگ سرد حیاتی بود و هر دو طرف با تعهدی دوباره به تحقیقات و سرمایه‌گذاری در ترجمه پاسخ دادند (نگاه کنید به زیر در مورد ترجمه ماشینی). علاقه جنگ سرد به نظریه و عمل ترجمه بیش از نگرانی در مورد امنیت و اطلاعات بود. هر یک از طرفین همچنین در تولید پروپاگاندا به بسیاری از زبان‌ها شرکت داشتند زیرا برای قدرت، اعتبار، وفاداری و وابستگی رقابت می‌کردند. در مورد ایالات متحده، چنین تبلیغاتی در برنامه‌های تولید شده برای رادیو اروپای آزاد آشکار است. به همین ترتیب برخی از فعالیت‌های شورای بریتانیا این هدف را داشت. ما همچنین باید به گسترش سریع و منظم ترجمه کتاب مقدس در دوره پس از جنگ توجه کنیم که عمدتاً در ایالات متحده توسط گروه‌های مذهبی مختلف مانند انجمن کتاب مقدس آمریکا، مترجمان کتاب مقدس ویکلیف و مدرسه تابستانی زبان‌شناسی سازماندهی شد.

اتحاد جماهیر شوروی همچنین دارای اشکال تبلیغاتی سازمان یافته با اهداف ایدئولوژیک بود، از جمله پروژه ترجمه جهانی خود که شامل ترجمه آثار کلاسیک روسی و شوروی هم به زبان‌های اصلی جهان و هم به زبان‌های کمتر مورد استفاده کشورهایی بود که اتحاد جماهیر شوروی به طور خاص به وفاداری آنها علاقه داشت. این برنامه همچنین شامل

ترجمه ادبیات جهان از این کشورها به روسی بود. در نیمه دوم قرن بیستم، برنامه مشابهی در چین برای ترجمه آثار کلاسیک چینی، آثار مائو و غیره ایجاد شد. هم اتحاد جماهیر شوروی و هم جمهوری خلق چین ترجمه را کاملاً در سطح دولتی کنترل می کردند و عضویت در سازمان های اجباری برای مترجمان را الزامی می کردند.

دوره جنگ سرد، دورانی بود که تحقیقات علمی و نظری سیستماتیک ترجمه به تعداد قابل توجهی منتشر شد که بسیاری از آنها همچنان به عنوان متون اساسی در مطالعات ترجمه عمل می کنند. چنین نشریاتی به دو زبان انگلیسی و روسی و همچنین به زبان های دیگر منتشر شده اند و در بخش ۴ در زیر به طور مفصل مورد بحث قرار خواهند گرفت.

فروپاشی امپراتوری های استعماری و آزادی بسیاری از کشورهای مستعمره، یکی دیگر از پدیده های پس از جنگ مرتبط با بین المللی سازی بود که به توسعه مطالعات ترجمه به عنوان یک رشته مطالعاتی کمک کرد و پرسش های جدیدی را در مورد ترجمه مطرح کرد. استقلال مستعمرات سابق پس از جنگ جهانی دوم تا حدی نتیجه نقش تعیین کننده ای بود که بسیاری از مستعمرات در طول خود جنگ ایفا کردند و موقعیت و قدرت خود را در رابطه با استعمارگران با عمل به عنوان شریک در مناقشه بین المللی تغییر دادند. بسیاری از سؤالات مربوط به ترجمه با دستیابی مستعمرات به استقلال از جمله انتخاب زبان های رسمی، ارتباطات داخلی بین زبان های بومی که توسط حاکمان استعماری نادیده گرفته شده یا سرکوب شده بودند و الگوهای جدید وابستگی ها و ارتباطات بین المللی مطرح شد. در برخی از ایالت ها این پرسش ها پیامدهای مهمی برای قدرت و چشم انداز صلح در داخل داشتند، زیرا قدرت های استعماری خودسرانه ملت های بومی را تقسیم کرده بودند (به معنای اولیه کلمه) یا به دشمنان سابق در ساختار استعماری پیوسته بودند. نتیجه بسیاری از کشورهای جدید، ضرورت مذاکره مجدد درباره زبان های بومی، سیاست های زبانی و انتخاب زبان های پیوندی بود که همگی مستلزم مذاکره مجدد درباره قدرت در میان گروه های بومی بود. همچنین پیامدهای داخلی مهمی در رابطه با ترجمه مربوط به آموزش، امور دولتی، فعالیت های اقتصادی و غیره و همچنین روابط با جهان به طور کلی وجود داشت؛ بنابراین، هم بین المللی سازی در جهان و هم بین المللی سازی داخلی به این معناست که ترجمه به عنوان یک کارکرد ضروری در شکل گیری دولت های جدید مطرح شد. در اکثر کشورها تمرکز مجدد بر آموزش به زبان های ملی در اولویت قرار داشت که مستلزم توسعه کتاب های درسی و سایر اسناد رسمی به آن زبان ها بود که اغلب شامل ترجمه از زبان دیگری در جهان است. همه این عوامل مرتبط با زبان، قدرت و انترناسیونالیسم، ترجمه و دانش ترجمه را در اولویت قرار داد. تا حدی با الهام از فعالیت مستعمراتی که بر آزادی خود پافشاری می کردند، سایر ملل چندزبانه که میراث جنگ های قبلی، معاهدات سیاسی و شرایط تاریخی بودند نیز شروع به بررسی مجدد مسئله چندزبانگی کردند. در اینجا کانادا نمونه خوبی است و تصادفی نیست که یکی از اولین مجلات مطالعات ترجمه، متا، در سال ۱۹۵۵ در دانشگاه مونترال تأسیس شد. تأسیس متا منعکس کننده علائق علمی کشورهای چندزبانه در ترجمه است، به ویژه آنهایی که در قدرت بین گروه های زبانی تفاوت دارند. کبک چارچوبی برای مدل سازی نگرانی های مرتبط با مطالعات ترجمه در زمینه های پسااستعماری ارائه کرد. به طور مشابه، بلژیک در دوره پس از جنگ مجدداً مسئله نابرابری زبانی در میان

جوامع زبانی داخلی را مورد بررسی قرار داد و باز هم اتفاقی نیست که برخی از اولین محققان مطالعات ترجمه از این کشور آمده‌اند.

محققان کشورهای دیگری که در آن‌ها پرسش‌ها یا تنش‌های زبان داخلی وجود داشت - اسرائیل نمونه بارز آن بود - نیز از رهبران اولیه در بین‌المللی کردن مطالعات ترجمه بودند. از آنجایی که بسیاری از اسرائیلی‌ها پناهندگان اروپایی هولوکاست بودند، به زبان‌های زیادی صحبت می‌کردند و از کشورهای مختلف در کشورهای محور یا سرزمین‌های اشغالی می‌آمدند، محققان اسرائیلی گروه اولیه دیگری بودند که انگیزه تحقیق و نظریه‌پردازی ترجمه را داشتند. بین‌المللی‌سازی پیچیده داخلی اسرائیل شامل چندزبانگی بود که ناشی از رویدادهای تاریخی وحشیانه در ملتی بود که هنوز در حال ظهور است و هنوز زبان ملی خود را تشکیل می‌دهد؛ بنابراین پژوهش‌های ترجمه، زمینه‌ای بین‌المللی بسیار گسترده‌ای توسط محققان اسرائیلی داده شد که مظهر کاربرد رویکردهای سیستمی برای ترجمه توسط Itamar Even-Zohar (۱۹۷۸، ۱۹۹۰) و پیروانش، به‌ویژه گیدئون توری (۱۹۸۰، ۱۹۹۵) بود.

آخرین پیشرفت مهم مربوط به بین‌المللی شدن و ظهور مطالعات ترجمه به عنوان یک رشته در دهه‌های پس از جنگ جهانی دوم، توسعه رایانه‌ها و قابلیت‌های دیجیتال و کاوش در استفاده از این ابزار برای ترجمه بود. آغاز عصر دیجیتال امکان استفاده از ماشین‌ها را برای ترجمه مقادیر عظیم داده‌ای که برای اهداف اطلاعاتی و امنیتی به تعداد زیادی از زبان‌ها در طول جنگ سرد جمع‌آوری می‌شد، افزایش داد. این تحولی بود که در طول جنگ جهانی دوم اهمیت آشکاری داشت، اما در طول جنگ سرد که شبح درگیری بین قدرتهای اتمی متخاصم بر سر امور بین‌الملل آشکار شد، همچنان حیاتی بود؛ بنابراین، زبان هم‌پیمانان و هم‌دشمنان باید به منظور برقراری ارتباط و امنیت جهانی، شامل نظارت بر ارتباطات در سراسر جهان، تسلط یابد. با این حال، برای دستیابی به شایستگی در استفاده از رایانه برای ترجمه، باید دانش بسیار سیستماتیک تری در مورد فرآیندها و مشکلات ترجمه جمع‌آوری می‌شد. انگیزه این انگیزه‌ها برای بررسی علمی سیستماتیک ترجمه در مقاله آنتونی اوتینگر در سال ۱۹۵۹ در «درباره ترجمه» (ویرایشگر بروور)، لبه نظری واضح است.

هر یک از این امواج بین‌المللی‌سازی به سیاست جهانی مربوط می‌شد و با خود طیف خاصی از تجربه در عمل ترجمه و دانش خاصی در مورد موضوعات مربوط به ترجمه را به همراه داشت که چالش‌های متمایزی را به همراه داشت. به نوبه خود این تمرکز دانش جدید نیاز به به یکپارچگی و نظریه‌پردازی داشت. اینها زمینه‌های بین‌المللی‌سازی در اواسط قرن بیستم است که در آن مطالعات ترجمه توسعه یافت. بدیهی است که این رشته از همان ابتدا بر موضوعات بین‌المللی مرتبط با تئوری و عمل ترجمه با توجه به طیف گسترده‌ای از زبان‌ها و مطالعات موردی تمرکز داشت.

همه عوامل تاریخی قرن بیستم مرتبط با بین‌المللی شدن در پایه‌گذاری و توسعه مطالعات ترجمه به عنوان یک رشته و رشد دانش در مورد ترجمه نقش داشتند. آنها پیش از جهانی‌شدنی را نشان می‌دهند که مشخصه رشد این رشته در سه دهه اخیر و بسیاری از جهت‌گیری‌هایی است که این رشته در قرن بیست و یکم در پیش خواهد گرفت. این زمینه‌های

ژئوپلیتیکی ارتباط بهتر در میان تعداد بیشتری از زبان‌ها را در اولویت قرار می‌دهند و درک وسیع‌تری از متون و زمینه‌های ترجمه را می‌طلبند. آنها به تحقیق نظری در مورد ترجمه نیاز داشتند که بتواند به عنوان یک چارچوب بین‌المللی برای آن عمل کند. به همه این دلایل، پس از جنگ جهانی دوم، بین‌المللی شدن انگیزه ادغام مطالعات ترجمه را به عنوان رشته‌ای با دستوری گسترده برای دانش در مورد ترجمه از تحقیقات زبان‌شناختی تا زمینه‌سازی بزرگ‌تر متون ترجمه با توجه به فرهنگ، سیاست، ایدئولوژی و موارد مشابه ایجاد کرد. در اوایل توسعه این رشته، بین‌المللی شدن شروع به انگیزه تحقیقات در زمینه فناوری برای ترجمه کرد؛ بنابراین، بین‌المللی شدن در قرن بیستم، محوری برای خطوط دانش در مورد ترجمه و نیرومندی مطالعات ترجمه به عنوان یک رشته در قرن بیست و یکم است.

۴: مراحل بین‌المللی شدن در توسعه مطالعات ترجمه به عنوان یک رشته

۴.۱: بین‌المللی شدن اولیه در توسعه مطالعات ترجمه

اگرچه انجمن‌های حرفه‌ای مترجمان، مانند فدراسیون بین‌المللی مترجمان (تاسیس در سال ۱۹۵۴) وجود داشت که برخی از آنها انجمن‌های ترجمه معتبر بودند (مانند انجمن مترجمان آمریکا تاسیس در ۱۹۵۹) در دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ توسط انتشاراتی با رویکرد نظری بین‌المللی به ترجمه آغاز مطالعات ترجمه به عنوان یک رشته علمی را نشان داد. قابل توجه انتشار کتاب «درباره ترجمه» (ویرایشگر روبن بروور، انتشارات دانشگاه هاروارد، ۱۹۵۹)، مروری کلی بر ترجمه توسط مترجمان و محققان معتبر در زمینه‌های مختلف، از جمله مقاله اولیه اوتینگر در مورد ترجمه کامپیوتری؛ ۹ یوجین نیدا به سوی یک علم ترجمه (بریل ۱۹۶۴) رویکردهای معاصر را به زبان‌شناسی پیش‌فرض می‌گیرد، اما از تمرکز محدود بر جنبه‌های زبانی ترجمه فراتر می‌رود تا زمینه فرهنگی و دریافت ترجمه را در نظر بگیرد؛ و ج. سی. کاتفورد جلد کوتاه A Linguistic Theory of Translation (انتشارات دانشگاه آکسفورد، ۱۹۶۵) که اصطلاحات زبانی معاصر را در گفتمان‌های ترجمه معرفی می‌کند. همه این نشریات حاوی مطالب، مشکلات و نمونه‌هایی بودند که دامنه و ارتباط بین‌المللی گسترده‌ای داشتند. آنها که توسط مطبوعات معتبر منتشر شدند، به عنوان بستر فکری برای رشته نوظهور مطالعات ترجمه خدمت کردند و نشانگر آغاز علاقه علمی شبکه‌ای به گفتمان‌های ترجمه بین‌المللی شده بودند که منجر به این رشته شد که اکنون وجود دارد.

محققین مطالعات ترجمه در سطح بین‌المللی در جلسات عمدتاً در دهه ۱۹۷۰ شروع به ایجاد شبکه کردند. در ترویج چنین شبکه‌هایی محققان بلژیکی و هلندی به عنوان رهبران اولیه در توسعه کنفرانس‌ها و انجمن‌ها در زمینه مطالعات ترجمه و بین‌المللی شدن آن، از جمله جیمز هلمز، خوزه لامبرت، اندره لورفر و بعداً تعاون هرمان شایسته تقدیر هستند. Lefevere در جستجوی علاقه‌مندان به مطالعات ترجمه در سطح بین‌المللی، در دعوت از افراد جدید برای شرکت در جلسات مطالعات ترجمه، در ایجاد شبکه و ترتیبات تشویقی برای کنفرانس‌ها و انتشارات، سخت‌کوش‌ترین بود. از کشورش، به ویژه تفاوت در قدرت و وضعیت پیچیده ایدئولوژیک زبان در بلژیک. لیفور با نگاهی به جهان، بین‌المللی گرا بود که سه سال در هنگ کنگ تدریس کرده بود و در اوایل دهه ۱۹۷۰ در مورد فرهنگ چینی آموزش دیده بود.

لورفر به عنوان یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه انتورپ (۱۹۷۳-۱۹۸۴) با جیمز هولمز که یکی از نظریه پردازان برجسته اولیه ترجمه شد، همکاری نزدیکی داشت و زمینه مطالعات ترجمه را در مقاله خود نام و ماهیت مطالعات ترجمه تعریف کرد. آنها باهم در سراسر اروپا، از جمله همکاران خود در اتحاد جماهیر شوروی و بلوک شوروی (آلمان شرقی و بقایای مکتب پراگ) و همچنین اسرائیل، ترکیه و ایالات متحده ارتباط برقرار کردند.

در اواسط دهه ۱۹۷۰، بسیاری از گروه‌های محلی محققان در مطالعات ترجمه شروع به تلاقی با یکدیگر کردند. در دهه ۱۹۸۰، محققان ترجمه مجلات جدیدی را تأسیس کردند (برای مثال، Target، در سال ۱۹۸۹ توسط لامبرت و توری راه اندازی شد)، شروع به انتشار مجموعه‌ای از مجلدات در مورد مطالعات ترجمه کردند، ۱۲ و از جلسات بین‌المللی حمایت کردند. برخی از جلسات علمی در این دوره منجر به تشکیل انجمن‌های مطالعات ترجمه شد، به عنوان مثال، انجمن مترجمان ادبی آمریکا (ALTA) که در سال ۱۹۷۸ تأسیس شد.

در دهه ۱۹۸۰، محققان بسیاری از کشورها از انجمن بین‌المللی ادبیات تطبیقی (ICLA) به عنوان ابزاری برای گرهمایی و به اشتراک گذاشتن تحقیقات خود استفاده کردند. سلسله جلسات ترجمه در جلسات ICLA در سال ۱۹۸۲ در شهر نیویورک و در پاریس در سال ۱۹۸۵ برگزار شد و پایگاه علاقه‌مندان به مطالعات ترجمه را در میان محققان ادبی گسترش داد. نشست‌های بین‌المللی نیز توسط دانشگاه‌های اروپا حمایت می‌شدند، به‌ویژه نشستی در سال ۱۹۸۸ در دانشگاه وارویک در بریتانیا که توسط سوزان باسنت و لیفور سازمان‌دهی شد و محققان ادبی و فیلسوفانی را که در زمینه ترجمه کار می‌کردند گرد هم آورد و گایاتری اسپیواک را به عنوان سخنران اصلی معرفی کرد. از طرق خاصی می‌توان این مرحله از توسعه مطالعات ترجمه را در سال ۱۹۹۴ با اولین کنفرانس انجمن اروپایی مطالعات ترجمه (EST) که از آن زمان تاکنون کنفرانس‌های سه ساله برگزار کرده است، به اوج خود رسید.

در مرحله اول مطالعات ترجمه، کاوش‌های بین‌المللی عمدتاً بر ترجمه ادبی و مطالعات موردی ادبی متمرکز بود، زیرا بسیاری از بنیان‌گذاران اولیه این رشته به عنوان محقق ادبیات آموزش دیده بودند. با این وجود تعداد زیادی از زبان‌شناسان علاقه‌مند به مطالعات ترجمه نیز وجود داشتند و فیلسوفان بزرگ نیز در آن شرکت کردند. بین‌المللی‌سازی فزاینده‌ای این رشته در طول مرحله اول وجود داشت، اما در طول توسعه اولیه، رشته مطالعات ترجمه تحت سلطه نگرانی‌ها، داده‌ها، پژوهش‌ها و دیدگاه‌های اروپامحور بود، عمدتاً به این دلیل که کسانی که در شکل‌گیری مطالعات ترجمه نقش داشتند، عمدتاً از اروپا آمریکای شمالی و اسرائیل بودند.

جهانی شدن: موج دوم بین‌المللی شدن در مطالعات ترجمه

همانطور که بین‌المللی شدن با اشاره به مفهوم ملت دارای حواس چندگانه است، با ارجاع به ملت‌های جهان که به هم پیوند خورده‌اند دارای حواس چندگانه است. تا سال ۱۹۹۰، زمینه مطالعات ترجمه در اکثر کشورهای اروپامحور به خوبی بین‌المللی شده بود، هرچند که در مقایسه با اروپا، آمریکای شمالی و اسرائیل، محققان آمریکای جنوبی و استرالیا کمتر در آن حضور داشتند. با این حال، در دهه ۱۹۹۰، بین‌المللی شدن این رشته به طور کامل جهانی شد و جهانی شدن

که اکنون مشخصه بیشتر حوزه های دانشگاهی است، در مطالعات ترجمه نیز آشکار شد. توضیح زیر در مورد موج دوم انترناسیونالیسم مختصر است زیرا بسیاری از تحولات در حال انجام است و اطلاعات مربوط به آنها به صورت دیجیتال و در جاهای دیگر این جلد به راحتی قابل دسترسی است. تمرکز در اینجا بر برخی از مهم ترین گام های تاریخی به سوی جهانی شدن این رشته است.

موج دوم بین المللی شدن در مطالعات ترجمه با گشایش چشمگیر چین پس از پایان انقلاب فرهنگی مشخص شد. با شروع در دهه ۱۹۸۰ و در ابتدا تعداد زیادی بازدیدکننده از اساتید و دانشجویان، دانشجویان، اعضای هیئت علمی و متخصصان چینی از سوی دولت چین مجوز بازدید و حضور در دانشگاهها و رویدادهای اروپایی و آمریکای شمالی را دریافت کردند. از برخی جهات، این پیشرفت نشان دهنده پایان واقعی انقلاب فرهنگی است و نشان دهنده تمایل چین برای اجازه دادن به شهروندانش برای برقراری ارتباط آزاد با سایر کشورها است.

مبادلات نیز مورد استقبال چین قرار گرفت. یوجین نیدا در انتشار بورسیه های ترجمه در چین پیشگام شد که منجر به انتشار مشترک با جین دی کتاب *On Translation* با ارجاع ویژه به چینی و انگلیسی در سال ۱۹۸۴ شد. در دهه ۱۹۹۰، بحث های ترجمه مرتبط با شیوه های تاریخی چین و همچنین در قرن بیستم، به طور قابل توجهی مدل های ترجمه را که در گفتمان های مطالعات ترجمه در سراسر جهان گنجانده شده بود، گسترش داد و داده های اروپایی محور را تکمیل کرد؛ بنابراین، برای مثال، تاریخ ترجمه چین، ترجمه گروهی را قانونی کرد و همچنین مستلزم بررسی عمیق تر کنترل ایدئولوژیک ترجمه بود؛ مانند بسیاری دیگر از رشته های تحصیلات تکمیلی، مراحل آزمایشی مبادله جای خود را به تعداد زیادی از دانشجویان چینی داد که در دو دهه گذشته مدرک کارشناسی ارشد را در مطالعات ترجمه، به ویژه در دانشگاه های بریتانیا دنبال می کردند. بازگشت این دانشجویان به چین و بازدید دانشمندان ارشد چینی در مطالعات ترجمه به شکوفایی مطالعات ترجمه کمک کرده است که اکنون مشخصه بسیاری از دانشگاه های چین است. در سال ۲۰۱۵ چین بیش از ۲۰۰ برنامه کارشناسی ارشد در زمینه ترجمه و ترجمه شفاهی داشت.

یکی از چهره های کلیدی در مرحله دوم بین المللی سازی مطالعات ترجمه از دهه ۱۹۹۰ به بعد، مونا بیکر بود که این فرایند را به چندین روش مهم تسهیل کرد. ابتدا در دهه ۱۹۹۰، او انتشارات سنت جروم را تاسیس کرد که به تولید نسخه های مقرون به صرفه در مورد ترجمه که توسط محققان ترجمه از سراسر جهان نوشته شده بودند اختصاص داشت. بیکر که به عنوان زبان شناس کاربردی آموزش دیده بود، همچنین در گسترش این حوزه فراتر از تمرکز دقیق بر ترجمه ادبی مؤثر بود، بنابراین دامنه اقدامات و مشکلات ترجمه را افزایش داد. فرهنگها در سراسر جهان و موضوعاتی از ترجمه فنی و علمی گرفته تا ترجمه شفاهی به عنوان موضوعات مهم مطالعه در این زمینه در سطح بین المللی تأیید شدند.

دهه بعدی یک دوره پیشرفت برای مطالعات ترجمه در تعهد به دیدگاهی جهانی در مورد ترجمه بود (برای مثال به گادیس رز ۲۰۰۰؛ هرمانس ۲۰۰۶ مراجعه کنید). این تحولات یک حوضه آبخیز برای این میدان بود: پس از آن در هیچ کشوری هیچ عقب نشینی راحت یا معتبری نسبت به دیدگاه محدود یا محدود به ترجمه امکان پذیر نبود. بیکر همچنین با

تسهیل تشکیل یک انجمن حرفه‌ای که در سطح جهانی فعالیت می‌کرد و از جلسات منظم حمایت می‌کرد، یعنی انجمن بین‌المللی ترجمه و مطالعات بین‌فرهنگی (IATIS) به بین‌المللی کردن این رشته کمک کرد. از زمان نشست اولیه خود در سال ۲۰۰۳ در کره جنوبی، IATIS سه بار در آفریقای جنوبی (۲۰۰۶)، استرالیا (۲۰۰۹)، ایرلند شمالی (۲۰۱۲)، برزیل (۲۰۱۵) و هنگ کنگ (۲۰۱۸) تشکیل جلسه داده است. همزمان تلاش‌های دیگری برای بررسی حوزه وسیع‌تری از پدیده‌های ترجمه صورت گرفته است که به جهانی شدن مطالعات ترجمه کمک کرده است. به عنوان مثال، جودی واکابایاشی و همکارانش از مجموعه‌ای از کنفرانس‌ها با تمرکز بر ترجمه در مکان‌های مختلف آسیایی از ژاپن تا ترکیه حمایت مالی کرده‌اند که مجموعه‌ای از مجلدات نیز از آن حاصل شده است. سازمان‌های بین‌المللی دیگر شامل مجمع آسیا-اقیانوسیه است که پنجمین نشست خود را در اکتبر ۲۰۱۶ برگزار کرد.

موج دوم بین‌المللی‌سازی در مطالعات ترجمه همچنین شاهد انتشار کتاب‌های کلیدی و ایجاد مجلات و مجموعه‌های انتشارات اضافی در این زمینه بود، به‌ویژه آن‌هایی که توسط جان بنجامینز و راتلیج منتشر شد و هر دو در دهه ۱۹۹۰ آغاز شدند. این گسترش به منظور تطبیق با حجم فزاینده‌ای که در مورد ترجمه در مورد ترجمه تولید می‌شود، با گسترش جهانی این رشته و لزوم ارتباط در مورد مجموعه‌ای بین‌المللی بسیار وسیع‌تر از تاریخچه‌ها و شیوه‌های ترجمه و نیز گسترش لازم نظریه‌پردازی ترجمه، ضروری بود. توسط داده‌های اضافی مورد نیاز است. مجلاتی که از سال ۱۹۹۰ تأسیس شده‌اند عبارتند از The Translator که در سال ۱۹۹۵ شروع به کار کرد. مطالعات ترجمه و ترجمه شفاهی (TIS) که در سال ۲۰۰۱ توسط انجمن مطالعات ترجمه و تفسیر آمریکا/ATISA تأسیس شد. مطالعات ترجمه و ترجمه شفاهی آسیا و اقیانوسیه (APTIS)، مجله آنلاین انجمن آسیا و اقیانوسیه؛ و مطالعات ترجمه (تأسیس در سال ۲۰۰۸). جهانی شدن تقریباً در هر کشوری علاقه زیادی به مطالعات ترجمه ایجاد کرده است. بین‌المللی شدن کامل این رشته در مرحله دوم توسعه آن، مطالعات ترجمه را قادر ساخته است تا با تحولات جاری در تئوری و عمل ترجمه در سطح جهانی هماهنگ باشد و در سراسر جهان حضوری حیاتی داشته باشد.

ارزش بین‌المللی سازی برای مفهوم سازی نظریه و عمل ترجمه

در گذر از مرحله اول به مرحله دوم مطالعات ترجمه، اهمیت و ارزش فراتر رفتن از مفاهیم اروپا محور در مورد ترجمه در ابتدا به ویژه توسط محققان اروپایی به کندی درک و ارزش گذاری شد، اما اهمیت گسترش این حوزه با ادغام بین‌المللی داده‌ها در حال حاضر به طور کلی تایید شده است. از آنجا که همه فرهنگ‌ها استانداردهای هنجاری از انواع مختلف برای ترجمه و ترجمه شفاهی دارند و از آنجا که استانداردهای فرهنگ‌های اروپا محور از بسیاری از جهات شبیه یکدیگر هستند، بین‌المللی سازی در سطح جهانی همگنی نسبی رویه‌ها و زمینه‌های مورد بررسی در مرحله اول را تکمیل کرده است و طیف وسیع‌تری از داده‌ها را ارایه کرده است که بر اساس آن نظریه ترجمه را پایه گذاری می‌کند. با جمع‌آوری داده‌ها، بین سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۰، ماریا تیموکزکو ارزش بین‌المللی کردن مطالعات ترجمه را در مجموعه‌ای از انتشارات، به‌ویژه Empowering Translators، Enlarging Translation (۲۰۰۷) و گروهی از

مقالات (Tymoczko 2006، ۲۰۰۹، ۲۰۱۰) بررسی کرد. این نشریات از محققان می‌خواهند تا مفاهیم مرکزی ترجمه را گسترش دهند که نشان می‌دهد تعریف ترجمه مفهومی در مدل‌های اروپا محور در مقایسه با دامنه جهانی بسیار محدود است؛ بنابراین، بزرگ‌تر شدن داده‌های این حوزه فراتر از هنجارهای اروپا محور، مستلزم دیدگاه‌های گسترده‌تری درباره بسیاری از جنبه‌های ترجمه از جمله نمایندگی مترجمان، ترجمه فرهنگ، معنا، کنش‌گری و اخلاق است. برای درک فرایندهای ترجمه، حداقل مزایای یکپارچه سازی مدل‌های ترجمه بین‌المللی، دروازه‌ای را به روی ترجمه گروهی، شیوه‌های ترجمه اجرایی و دگرگون‌کننده معمول فرهنگ‌های شفاهی و جایگزینی وفاداری به متن مبدا را به عنوان ارزش اصلی در ترجمه باز می‌کند که به نفع توجه شدید به عملکرد متن هدف در زمینه گیرنده جدید آن است. همه این ویژگی‌ها در بسیاری از سنت‌های ترجمه در سطح جهانی یافت می‌شود.

به ویژه در عصری که تکنولوژی با سرعت برق در حال تغییر است و تولیدات چند رسانه‌ای برای بسیاری از انواع ترجمه عادی است، پارادایم‌های مرتبط با عملکرد و جهش‌متنی در فرایندهای ترجمه برای حیات مطالعات ترجمه در آینده و برای اطمینان از آماده سازی مترجم برای استخدام الزامی است. در شرایط جهانی که اکنون همه مترجمان در آن زندگی می‌کنند، بازنگری در پیش فرض‌های مربوط به محوریت متون نوشتاری، بزرگ‌تر کردن آرایه انواع متن موجود برای ساخت متون هدف، باز تعریف نقش مترجمان و شیوه‌های ایجاد شده فراتر رفتن از فعلی ضروری است. در واقع چنین مفهوم‌سازی‌های گسترده‌ای از شیوه‌های ترجمه قبلاً در بسیاری از زمینه‌های تجاری در خدمت منافع جهانی شده، به‌ویژه در چارچوب‌های چندرسانه‌ای ترجمه، عادی شده‌اند؛ بنابراین، حوزه مطالعات ترجمه برای مرتبط ماندن با روندهای تجاری نوظهور غالب در ترجمه، باید در به کارگیری دانش جهانی در مورد ترجمه چابک باشد تا در خط مقدم رویه‌های بین‌المللی باقی بماند.

ناکافی بودن مفهوم سازی ترجمه با احساس نیاز به ایجاد کلمات خاص در انگلیسی - مانند محلی سازی، تبدیل، ویرایش مجدد - برای متمایز ساختن ترجمه‌های هدف محور متون چند رسانه‌ای و ترجمه‌هایی که به طور خاص برای جذابیت در زمینه‌های زبان مقصد طراحی شده‌اند، نمایان می‌شود و در فرهنگ دیجیتال منتشر شده است. اصطلاح ترجمه در انگلیسی و هم‌تایان آن در بسیاری از زبانهای اروپایی دیگر تاریخ و ایدئولوژی پایبندی دقیق به متن مبدا را به همراه دارد، عمدتاً به این دلیل که بسیاری از اصطلاحات مدرن برای ترجمه در زبانهای اروپایی در طول کشمکش‌های اواخر قرون وسطی در مورد ترجمه کتاب مقدس ظهور کردند. این اصطلاحات که در طول آن مبارزه ابداع شدند با خود روحیه محدود کردن ابتکار عمل مترجمان را به همراه دارند.

اینها تنها چند نمونه از مزایای بین‌المللی کردن دانش در مورد ترجمه هستند. سهم بین‌المللی شدن این رشته در آینده به طور فزاینده‌ای آشکار خواهد شد. از آنجایی که هر فرهنگی با توجه به مفهوم سازی‌ها و شیوه‌های ترجمه اش نقاط کور و محدودیت‌های خاص خود را دارد، کل حوزه از داده‌های بین‌المللی اصلاح شده متقابل سود می‌برد. با آگاهی از این چارچوب‌های گسترده‌تر، خود مترجمان برای اعمال ابتکار، تنوع بخشیدن به مهارت‌های خود و بهبود شیوه‌های

خود از طریق درک طیف گسترده‌ای از هنجارهای ترجمه به چالش کشیده می‌شوند و الهام می‌گیرند؛ بنابراین بین‌المللی شدن به طور بالقوه با گسترش تفکر غالب محلی در مورد جنبه‌های اساسی تئوری و عمل ترجمه جهانی در زمانی که انقلاب‌های تکنولوژیک به انطباق، تغییر و گسترش سریع ایده‌های مربوط به ترجمه و دست‌اندرکاران آن نیاز دارند، منافی را به ارمان می‌آورد.

مقاومت در برابر بین‌المللی شدن دانش در مورد ترجمه

مقاومت در برابر بین‌المللی شدن رشته مطالعات ترجمه و مطالعه ترجمه از زمان جنگ جهانی دوم در بسیاری از زمینه‌ها رخ داده است. در شرایط قطبی شده مانند شرایط دوران جنگ سرد یا در یک جامعه بسیار بسته با کنترل دکترینی، گاه در برابر شیوه‌های خارجی ترجمه و رویکردهای خارجی و نظریه‌پردازی ترجمه مقاومت می‌شود؛ بنابراین، در اتحاد جماهیر شوروی در زمان استالین و در چین در طول انقلاب فرهنگی، عمل ترجمه به شدت تحت کنترل و هدایت هنجارهای ایدئولوژیک داخلی بود. انتشار ترجمه‌های خارج از هنجارهای مقرر مجاز نبود. در نتیجه، شیوه‌های ترجمه معمولی برای فرهنگ‌های خارج از چارچوب ایدئولوژیک مورد مقاومت قرار گرفت و از این رو تنها توسط مترجمان به‌طور خصوصی مورد استفاده قرار گرفت یا در سامیزدات منتشر شد.

مقاومت در برابر انترناسیونالیسم نیز گاهی می‌تواند تابعی از هژمونی باشد. به عنوان مثال، در چین از پایان انقلاب فرهنگی، محققانی وجود دارند که علیه واردات ایده‌های غربی در مورد نظریه و عمل ترجمه بحث می‌کنند. آنها معتقدند که فرهنگ چینی با سنت طولانی و پرشور ترجمه خود می‌تواند و باید از نظر ترجمه خودکفا باشد و نیازی به دیدگاه‌های بیرونی در مورد تئوری یا عمل ترجمه نداشته باشد. این ممکن است منعکس‌کننده احساس بسته بودن فرهنگی باشد که بر اساس بی‌تفاوتی یا برحس عمیقاً ریشه‌دار برتری فرهنگی چین است. به طور مشابه در کشورهای قاره اروپا، برخی از پژوهشگران ترجمه در برابر گشودن مطالعات ترجمه به گستره جهانی بسیار مقاوم بوده‌اند که احتمالاً دوباره به انگیزه احساس هژمونی فرهنگی یا نگرش‌های استعماری باقی مانده بوده است.

شکل ملموس دیگری از مقاومت در برابر بین‌المللی‌سازی در شیوه‌های انتشار مجلات مطالعات ترجمه آشکار است که فضای کمی را به مطالعات ترجمه خارج از زمینه‌های اروپایی مانند آفریقا و آسیا اختصاص می‌دهند و نویسندگان کمی را نیز از این زمینه‌ها منتشر می‌کنند. در حال حاضر هر دو روش را می‌توان به صورت آماری نشان داد. ساختار قیمت‌گذاری بسیاری از مجموعه‌های انتشاراتی در زمینه ترجمه، از جمله آنهایی که توسط بنجامینز و راتلج منتشر شده‌اند، پدیده دیگری است که با اروپامحوری در مطالعات ترجمه مرتبط است که منجر به محرومیت از دسترسی به تحقیقات فعلی توسط محققان و متخصصان ترجمه در بسیاری از مناطق جهان می‌شود. با این حال، همانطور که حوزه مطالعات ترجمه به طور فزاینده‌ای بین‌المللی می‌شود و با تبدیل شدن جهانی شدن به هنجار عمل ترجمه، این اشکال مقاومت در برابر بین‌المللی شدن این رشته بیش از پیش محدود کننده، تبعیض‌آمیز و نابهنگام شناخته می‌شوند.

منابع

- heung, Martha P. Y. 2006. *An Anthology of Chinese Discourse on Translation*, Vol. 1. Manchester: St. Jerome.
- Even-Zohar, Itamar. 1978. *Papers in Historical Poetics*. Tel Aviv: Porter Institute for Poetics and Semiotics.
- Even-Zohar, Itamar. 1990. *Polysystem Studies*. *Poetics Today* 11 (1), special issue.
- Fitzpatrick, Elizabeth B. 2000. "Balai Pustaka in the Dutch East Indies: Colonizing a Literature." In *Changing the Terms: Translating in the Postcolonial Era*, ed. by Sherry Simon and Paul St-Pierre, 113–126. Ottawa: University of Ottawa Press.
- Hermans, Theo (ed.). 2006. *Translating Others*. Manchester: St. Jerome.
- Holmes, James S. 1987. "The Name and Nature of Translation Studies." *Indian Journal of Applied Linguistics* 13 (2): 9–24.
- Jakobson, Roman. 1959. "On Linguistic Aspects of Translation." In *On Translation*, ed. by Reuben A. Brower, 232–239. Cambridge: Harvard University Press. doi: 10.4159/harvard.9780674731615.c18
- Marais, Kobus. 2014. *Translation Theory and Development Studies*. London/New York: Routledge.
- Nida, Eugene A., and Jin Di. 1984. *On Translation with Special Reference to Chinese and English*. Beijing: Zhongguo dui wan fan yi chu ban gong si.
- Oettinger, Anthony G. 1959. "Automatic (Transference, Translation, Remittance, Shunting)." In *On Translation*, ed. by Reuben A. Brower, 241–267. Cambridge: Harvard University Press. doi: 10.4159/harvard.9780674731615.c19
- Quine, Willard V. O. 1959. "Meaning and Translation." In *On Translation*, ed. by Reuben A. Brower, 148–172. Cambridge: Harvard University Press. doi: 10.4159/harvard.9780674731615.c14
- Robinson, Douglas. 1997. *Western Translation Theory from Herodotus to Nietzsche*. Manchester: St. Jerome.
- Rose, Marilyn Gaddis (ed.). 2000. *Beyond the Western Tradition. Translation Perspectives XI*. Binghamton, NY: Center of Research in Translation, State University of New York at Binghamton.
- Susam-Sarajeva, Sebnem. 2002. "A 'Multilingual' and 'International' Translation Studies?" In *Crosscultural Transgressions: Research Models in Translation Studies II: Historical and Ideological Issues*, ed. by Theo Hermans, 193–207. Manchester: St. Jerome.
- Toury, Gideon. 1980. *In Search of a Theory of Translation*. Tel Aviv: Porter Institute for Poetics and Semiotics.
- Toury, Gideon. 1995/2012. *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam: John Benjamins. doi: 10.1075/btl.4
- Tymoczko, Maria. 2006. "Reconceptualizing Translation Theory: Integrating Non-Western Thought about Translation." In *Translating Others*, vol 1, ed. by Theo Hermans, 13–32. Manchester: St. Jerome.
- Tymoczko, Maria. 2007. *Enlarging Translation, Empowering Translators*. Manchester: St. Jerome Publishing.

- Tymoczko, Maria. 2009. "Why Translators Should Want to Internationalize Translation Studies." *The Translator* 15 (2): 401–421. doi: 10.1080/13556509.2009.10799287
- Tymoczko, Maria. 2010. "Western Metaphorical Discourses Implicit in Translation Studies." In *Thinking Through Translation with Metaphors*, ed. by James St. André, 109–143. Manchester: St. Jerome.

